

Mødet den 8. Septbr. 1910.

(For lukkede Døre).

Fraværende: N. Joh. Laursen, Olesen og Rahr.

1. (J. Nr. 316—1910). Efter Skolekommissionens Indstilling bortgaves en ledig **Friplads** i Fru Laursens Realskole til Holger Veng, Søn af Malersvend Chr. Veng.
2. (J. Nr. 301—1910). Efter Indstilling fra Brolægningsudvalget og afholdt Licitation overdroges **Leveringen af 2 Vandvogne** til Vej- og Kloakvæsenet til Fabrikant Seest for 1175 Kr. pr. Vogn.
3. (J. Nr. 20¹—1910). Efter Indstilling af Legatudvalget bortgaves en Portion af **Konsul Mørks Jubilæumslegat** til Anna Sofie Dresler.
4. (J. Nr. 20²—1910). Efter Indstilling af Legatudvalget bortgaves en Portion af **Politiassistent Jørgensens Legat** til Skræder H. P. Hansen.
5. (J. Nr. 93—1910). Henstilling fra Budgetudvalget vedrørende **Købet af Tandlæge Visbys Akvareller**.

Formanden meddelte, at der var kommet Forespørgsel fra Tandlæge Visby, om Byraadet dog ikke vilde tilstaa ham Reproduktionsretten til 25 Stykker af Akvarellerne. Budgetudvalget skulde ganske henstille Sagen til Byraadets Afgørelse.

Jakob Jensen ansaa det for rigtigst at blive ved den engang tagne Bestemmelse.

Det vedtoges at lade det forblive ved den tidligere Vedtagelse i Sagen.

6. (J. Nr. 298—1910). Indstilling fra Budgetudvalget om, at Byen overtager **Garantien for et Laan paa 6000 Kr. til »Kvindehjælpen«** i Aarhus.

Indstillingen vedtoges enstemmig ved 2. Behandling.

7. (J. Nr. 209⁵—1910), Andragende fra »A/S Hotel Kronprinsen« om **Borgerskab paa Beværternæring** i Henhold til § 2, 3. Stykke i Vedtægten af 24. August 1899.

Formanden erindrede om, at det tidligere indgivne Andragende om Dispensation fra Loven af 20. April 1906 var blevet vist tilbage til Udvalget for Andragender. Der var imidlertid nu indkommet et subsidiært Andragende om Tilladelse til Beværtning i Henhold til Vedtægten af 24. August 1899. I Henhold til denne Vedtægts § 2 3. Stykke havde man tidligere givet Beværterborgerskab til »Kasino«, saa der kunde vel nok siges at blive etableret nogen Ulighed, hvis man vilde nægte det foreliggende Andragende. Der var ganske vist blevet gjort gældende, at »Kronprinsen«s Varieté var blevet drevet paa en saadan Maade, at man nødig skulde se den vedligeholdt, men man havde dog nu de to Borgere, Thürmann og S. P. Nielsen, som Garanter for, at Varietéen blev drevet ordentlig, og naar man havde en Varieté, vilde det maaske ogsaa være rigtigst at have to. Ud fra disse Betragtninger mente Udvalget for Andragender at kunne anbefale Byraadet at give Tilladelsen, dog kun for et Aar, saaledes at man kunde se, hvorledes Varietéen blev drevet.

Simonsen ansaa de to Interessenter for meget skikkelige og elskværdige Mennesker, men mente, at den tredje Interessent sandsynligvis vilde blive den alt beherskende, hvad Varietéen angik, og var af den Grund i høj Grad betænkelig ved at lette Adgangen til at faa den omtalte Varieté i Gang.

Mikael Johansen bemærkede, at naar Udvalget anbefalede at give Tilladelsen, var det af Hensyn til, at de to Restauratører, der var kendt som pæne Folk, havde købt Hotellet uden at tage noget Forbehold med Hensyn til Bevilling til Gæstgiveri. Lignende Borgerskaber var i Forvejen givet til flere Etablissementer, f. Eks. »Kasino«, »Mejlborg« og »Arbejdernes Forsamlingsbygning«, og i det foreliggende Tilfælde foreslog man kun Bevillingen givet for 1 Aar, saa den kunde tages tilbage igen, hvis Varietéen ikke blev drevet ordentligt.

Jul. Andersen havde efter de i sidste Møde faldne Udtalelser tænkt sig, at der var kommet Indstilling om at nægte Tilladelsen. Efter alt at dømme vilde Bevillingen sikkert blive givet til en daarlig Anstalt, og den Omstændighed, at Bevillingen nu blev givet om end kun for 1 Aar, vilde dog nok i nogen Grad hjælpe til, at Bevillingen ikke blev nægtet, naar den blev søgt næste Aar. Det var utvivlsomt et højst blandet Publikum, der søgte denne Varieté, som næppe kunde sammenlignes med »Kasino«.

Formanden troede, at Forholdene kunde bedres betydeligt under de nye Ejere. Forøvrigt maatte det anses for meget tvivlsomt, om man kunde forhindre Varietéens Drift, da Varietébevillingen jo engang var der, og da hele Anstalten

kunde lejes ud til en Mand med Beværterborgerskab. Spørgsmaalet var derfor, om det ikke var bedre at give de to kendte Folk Tilladelsen, for antagelig var der saa store pekuniære Interesser paa Spil, at der vilde blive gjort alt for at faa Forretningen i Gang.

M o u s t e n troede ikke paa de store pekuniære Interesser, da et Par ældre Restauratører som Køberne næppe havde handlet uden noget Forbehold. Sandsynligvis vilde Køberne komme mere i Klemme, hvis Bevillingen kun blev givet paa 1 Aar.

M i k a e l J o h a n s e n hævdede, at der ikke var Tvivl om, at Handelen var gaaet i Orden uden noget Forbehold med Hensyn til Beværterbevillingen.

J. C. P e t e r s e n kunde ikke indse, hvorledes Ejerne kunde klare sig med et almindeligt Beværterborgerskab, da Hotellet jo desuden maatte have Tilladelse til at beværte andre end Tilrejsende. Iøvrigt troede han ikke, at Forholdene ved Varietéen vilde bedres synderligt.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 320—1910). Andragende fra Lærerinde Anna M. Albeck om **Tilladelse til at bytte Embede** med Lærerinde Ellen M. Lehmann i Horsens.

J a k o b J e n s e n oplyste, at Skolekommissionen flere Gange havde indstillet Frk. Lehmann som Nr. 2 og var bestemt paa snart at indstille hende som Nr. 1. Skolekommissionen havde i det hele intet at erindre imod Ombytningen, hvis denne overhovedet kunde lade sig gøre.

Det vedtoges at tiltræde Skolekommissionens Erklæring.

Udenfor Dagsordenen ønskede

9. F o r m a n d e n at spørge Byraadet, hvorledes

man ønskede at stille sig fra Kommunens Side med Hensyn til Landsudstillingens Underskud, som nu kunde opgøres at beløbe sig til ca. 292000 Kr. Til Dækning af dette Beløb havde man Garantikapitalen paa 287000 Kr., hvorfra der dog antagelig vilde fragaa ca. 17000 Kr., saaledes at der kun kunde regnes med 270000 Kr. Dertil kom den Garanti paa 110000 Kr., som Byraadet i Møderne den 18. og 25. November 1909 havde paataget sig, men hvoraf en Del jo dækkedes af Garanternes Garanti, saaledes at den Del, der nu hvilede paa Kommunen, kun beløb sig til Differencen mellem Underskudet og den effektive Garantikapital, altsaa til ca. 22000 Kr. Spørgsmaalet var nu, om Kommunen kunde strække sig videre, saaledes at noget mere af Underskudet kunde dækkes, hvilket adskilligt talte for. I hvert Fald vilde man ved at hjælpe Garanterne noget bevirke, at mange vilde forlade Udstillingen med noget mindre hadefulde Følelser; men det afgørende for Taleren var dog, at en hurtig Afvikling i høj Grad syntes at være i Byens Interesse. Kommunen havde baade direkte og indirekte sat saa meget ind paa denne Udstilling, at man nødigt skulde se de vundne Resultater forringes ved en fornyet ufordelagtig Omtale over hele Landet. Endelig kunde det ogsaa anføres, at man ved Tegningen af Garantikapitalen maaske var gaaet noget mindre grundigt til Værks, end man burde, idet mange, der gerne vilde have tegnet sig, slet ikke var blevet anmodet derom. Ved at lade Kommunen betale noget af Garantisummen, vilde der desuden opnaas, at Byrden kom til at falde mere ligeligt paa alle Borgerne. Han henstillede til Medlemmerne at overveje, hvorledes man i saa Henseende kunde gaa frem, og mente, at Kommunen vel

nok kunde strække sig saa vidt, at Garanterne kunde slippe med at betale 75 % af den af dem tegnede Sum. Antagelig vilde adskillige af de større Garanter, navnlig Banker og andre Institutioner, alligevel tilsvare deres fulde Garanti, saaledes at den Del, der kom til at falde paa Byen, i værste Fald blev ca. 90000 Kr., og denne Sum, som det under de foreliggende Omstændigheder fuldt ud kunde forsvares at lade Byen udrede, kunde jo saa afholdes derved, at det aarlige Afdrag paa Hovedtilskudet, de 150000 Kr., i hvert af de førstkommende 9 Aar blev forhøjet med 10000 Kr.

M i k a e l J o h a n s e n kunde godt tænke sig en Ordning som den af Formanden antydte, men mente ikke, at der kunde komme mere end ca. 60000 Kr. paa Byens Part, idet Banker og lignende Institutioner selvfølgelig maatte betale fuldt ud.

F o r m a n d e n ansaa Hr. Johansens Beregning for meget rigtig, men havde ikke villet regne med for store Beløb paa den Konto.

M i k a e l J o h a n s e n troede ikke, det vilde blive vanskeligt at faa de omtalte større Garanter til at give fuld Dækning. Adskillige af dem havde efter deres Regnskaber henlagt Penge dertil.

S i m o n s e n kunde ikke indse, at den foreslaaede Ordning var rigtig eller forsvarlig. Der blev ved alle Lejligheder raabt paa, at Skatten steg, saa naar Byen i Forvejen havde ydet 150000 Kr., foruden den Garanti den tog paa sig i November, vilde det ikke være urigtigt at forlange den tegnede Garantikapital fuldt indbetalt. Byens direkte Tilskud blev alt i alt 172000 Kr., saa han vilde meget fraraade, at man paatog sig Forpligder ud over.

Formanden forstod godt Hr. Simonsens Betænkeligheder, men som Situationen engang var, vilde man ikke faa Sagen afviklet uden en Mængde Vrøvl og Skriverier. Antagelig blev Summen ikke stort større end 60000 Kr., og disse Penge maatte man hellere ofre for at blive fri for Vrøvlet og redde Byens Prestige.

Mikael Johansen fandt, at Byen for sin egen Æres Skyld burde træde hjælpende til. Selvfølgelig kunde man lade alle Garanterne betale fuldt ud, men det vilde dog sikkert blive til mere Ære for Byen, om den overtog de 25 %. Mange af de store Garanter vilde sikkert betale fuldt ud, hvad antagelig ogsaa de Byraadsmedlemmer, der havde tegnet sig, vilde gøre.

Jakob Jensen fandt Hr. Simonsens Betragtninger meget naturlige, men mente dog, at man ogsaa kunde se Sagen under en anden Synsvinkel. Landsudstillingen havde jo været et Udslag af Bypatriotisme, og Taleren gad set det Byraadsmedlem, der før Udstillingen vilde have gaaet imod denne. Selv om Udstillingen nu havde givet Underskud, saa kunde det have gaaet meget værre. Der havde været mange Vanskeligheder at kæmpe imod, ikke mindst skabtes der Vanskeligheder ved den Stemning, der rejstes mod Aarhus; men trods alt stod det dog fast, at Udstillingen var smuk og godt arrangeret og færdig i rette Tid, uagtet ogsaa Vinteren skabte store Vanskeligheder, og der var ikke Tvivl om, at Byen havde haft godt af Udstillingen, navnlig skyldtes det sikkert den, at Aarhus slap nogenlunde over den økonomiske Krise, der gik over Byerne. Selv om Garanterne af bypatriotiske Hensyn gik saa gladeligt med til at tegne Garantien, vilde det

dog sikkert være heldigst at se at komme ud af Sagen paa den lempeligste Maade, da der ellers let kunde tabes mere end de Penge, der nu var Tale om. Han henstillede til Medlemmerne at tænke velvilligt over Sagen i den af Formanden antydede Retning.

Simonsen var ikke blevet omvendt af de fremsatte Betragtninger. Han frygtede ikke Avis-skriveri, og det blev man vel heller ikke fri for fra den ene eller den anden Side, hvad man saa foretog sig i denne Sag.

Harald Jensen kunde i alt væsenligt slutte sig til Hr. Jakob Jensens Tankegang. Skønt det selvfølgelig ikke var muligt at angive Udstillingens Værdi i Penge, saa havde den dog hjulpet Aarhus over de daarlige Tider, og man maatte derfor ogsaa se at ordne Forholdene saaledes, at man slap ud af Sagen paa en nogenlunde lempelig Maade. Han vilde ikke være uvillig til at stemme for et betydeligt højere Tilskud end de ca. 22000 Kr.; men han mente, at der maatte kunne findes en Form, saaledes at Byens Tilskud faldt paa de Steder, der trængte mest til det. Formandens Forslag om at lade alle Garanter slippe med 75 % vilde være ret farligt overfor Bankerne, Sporvejsselskabet og lignende Institutioner, som det dog vilde være latterligt skulde have Krav paa at slippe med 25 % mindre, end de havde tegnet. Da enhver Garant var pligtig til at betale fuldt ud, maatte rette vedkommende kunne drage et vist Skøn og derefter bestemme, hvilke Institutioner der skulde betale fuldt ud. Ud fra denne Betragtning kunde han tænke sig at forhøje de 22000 Kr. til den Sum, der blev nødvendig for at dække Underskudet, naar de Summer var indbetalt, som man saaledes med en hvis Ret kunde inddrive

helt, samt 75 % af den øvrige Garantikapital. Ved en saadan Ordning vilde de smaa personlige Garanter blive støttet, og man vilde komme lempeligere ud af hele Sagen. Byen og dens Borgere var ikke tjent med at blive skandaliseret paa den Maade, som en Del Garanter var begyndt med.

Formanden gjorde gældende, at man ikke ad Rettens Vej kunde tvinge nogle Garanter til at betale fuldt ud og lade andre betale delvis. Der maatte derfor findes en fælles Form for Eftergivelse af en Del af den tegnede Garanti. Den af Hr. Harald Jensen anviste Vej krævede desuden lang Tid, medens Talerens Forslag kunde ende Sagen i meget kort Tid.

Mousten skulde indrømme, at der var god Mening i Formandens Forslag, hvis man derved kunde blive fri for Kritik, men troede, at forstummede Kritikken fra den ene Kant, saa fik man den fra en anden. Hr. Harald Jensens Forslag lod sig næppe gennemføre, saa der var vel ikke andet at gøre, end at lade Garanterne betale fuldt ud.

Mikael Johansen troede godt, at Hr. Harald Jensens Forslag kunde gennemføres, maaske ved at sammenkalde de paagældende store Garanter til et Møde, og Kritikken vilde sikkert forstumme ved den Fremgangsmaade. I hvert Fald maatte man se at faa Udstillingen endt med samme Fordragelighed, som den hvormed man begyndte den.

Formanden kunde ikke se andet, end at den af Hr. Harald Jensen foreslaaede Vej var at holde Situationen svævende nogen Tid endnu.

Simonsen var klar over, at Byen vilde komme af med en Del endnu til Udstillingen; men naar der saaledes skulde oprettes en Slags kom-

munal Hjælpekasse for bedrestillede, kunde man
lade Garanterne affinde sig med Udstillingen og
sige til dem, der ikke kunde betale fuldt ud, at de
kunde faa et Tilskud paa 25 % af denne Hjælpe
kasse. Paa den Maade blev Beløbet sikkert presset
ned til det mindst mulige.

